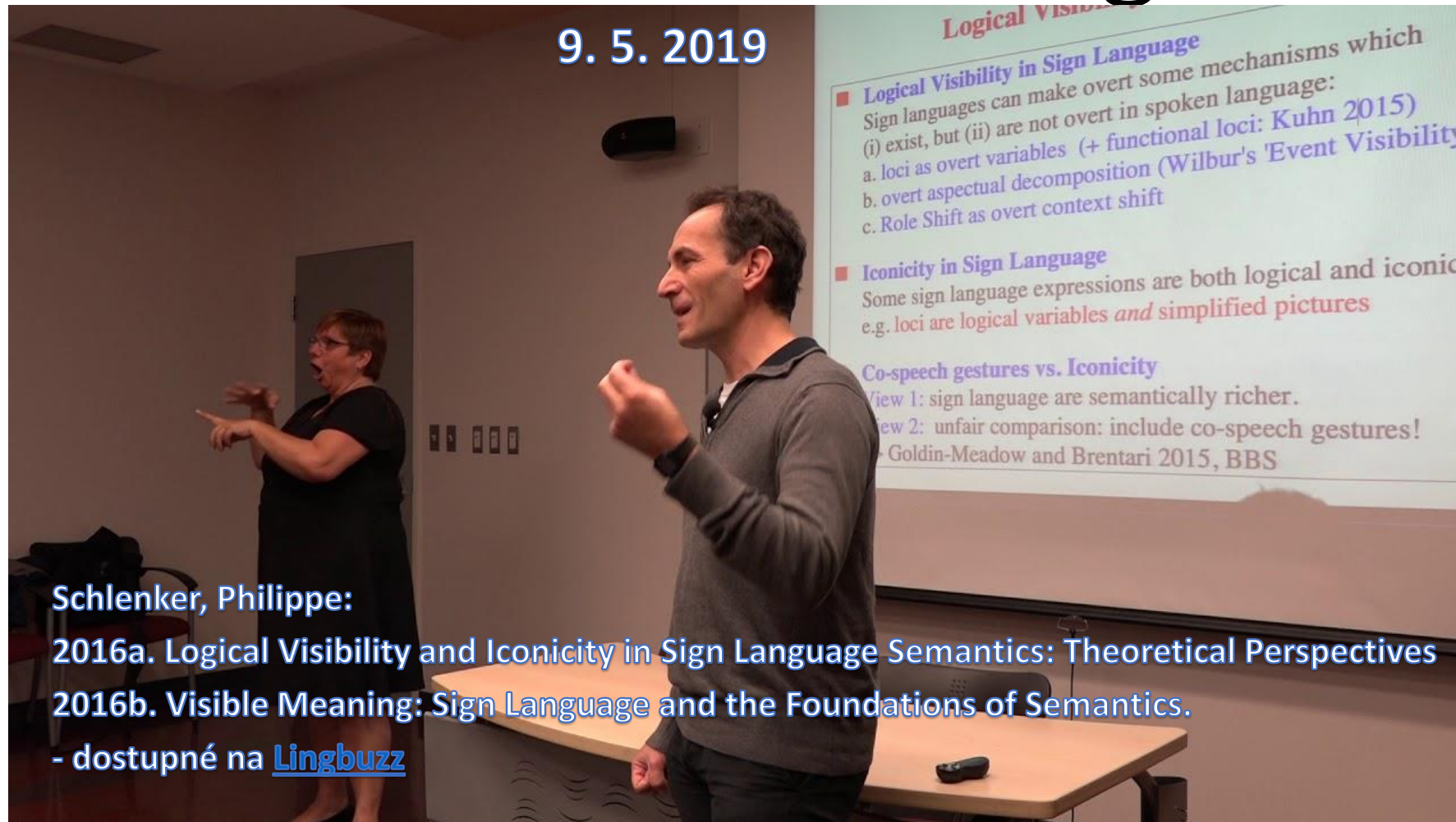

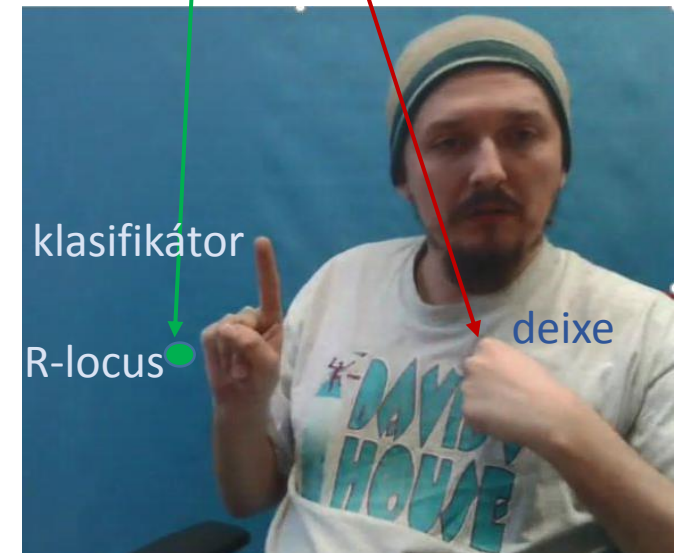
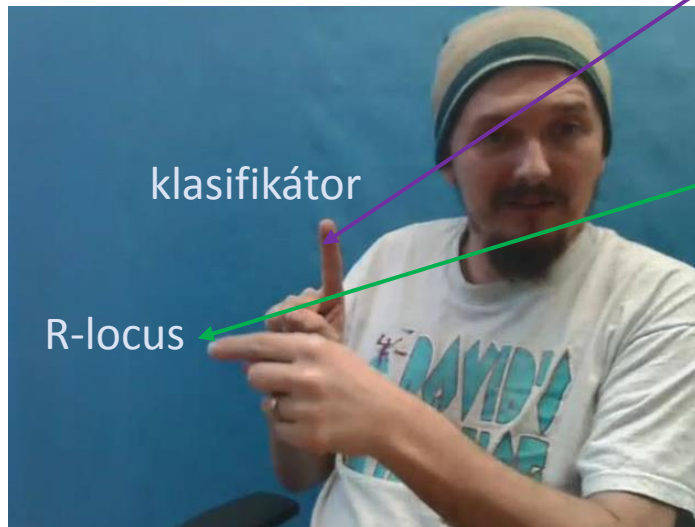
9. Visible Meaning 1

- conference [CRAFF](#): *Connecting roots and affixes* (13.-14. 5. 2019)

Intro

- univerzální syntax (stromy) a univerzální sémantika (LF)
- ZJ: ikonické, vizuální: řada věcí overtně (např. logické proměnné jako R-loci)
- (př.) MANŽELKA MOJE **ONA** SESTRA JEJÍ....(vztah **ona** a **já**)...CO?

- revize velkých témat GG: vázání proměnných (v syntaxi nebo dynamické), časová a modální anafora, *context shift (role shift)* - příklady

- (1) *V týdnu od 12. do 16.11. probíhá na FF týden humanitních věd. **Tehdy** některé katedry vyhlásují děkanské volno.*
- (2) *Petr_i vyzvedl Karla_j a (on_j) pak navštívil **svého**_{i,(j)} bratra.*
- (3) *Pokud ve středu navštívíte večerní slavnost Týdne humanitních věd, vztahuje se na vás děkanské volno ve čtvrtek dopoledne. **Tehdy** vám učitel nemůže evidovat absenci.*
- (4) *Marie_j vzala Milenu_j do divadla. Nezávidím **jí**_{i,j} to.*

- v článku:
 - R-loci jako proměnné a zároveň **zjednodušené obrázky situace** (gramatický + **ikonický element**); podpůrné argumenty z *role shift* výpovědí
 - MJ (za stávající analýzy) mají zjednodušený **system LF**; srovnatelně složitý, pokud zahrneme **gesta**

Znakové jazyky jsou přirozené jazyky

- historicky – vznikají spontánně
- děti se je učí přirozeně (paralelní průběh osvojování jako u MJ)
- neurovědy: aktivovány stejné části mozku jako při produkci mluveného jazyka (Brockovo a Wernikeho centrum)

- ZJ často ovlivňovány mluvenými jazyky související majority, z principu však ne v gramatické rovině (syntax, sémantika)

- Příklady ovlivnění:

- mluvní komponenty jako fonémy

CUKR ----- SACHARID

KOŘENÍ ----- PEPŘ ----- SŮL ----- KMÍN

- kalky:

BRATRANEC ----- BRATR + C

ŽIVOTOPIS ----- ŽIVOT + OPIS/KOPIE

- typologicky vlastní skupina: **srovnání češtiny a ČZJ**
 - slovosled věty (SVO vs. SOV)

([př.](#)) MÁMA MOJE OBĚD VAŘIT MOC_DOBRÝ

- slovosled NP (AN vs. NA)

(př.) [MÁMA JEHO] [SESTRA JEJÍ] [MANŽEL JEJÍ] [SESTRA JEHO] [PES JEJÍ] CHLUPATÝ?

ANO. [PES JEJÍ] CHLUPATÝ.

Přínos studia ZJ pro obecnou lingvistiku

- Fonologie:

- atomické jednotky nejsou fonémy, ale rysy

/b/ a /d/ : - společné rysy
 (vibrace hlasivek - znělé; místo artikulace - orální)
 - rozdíl: artikulátor
 (rty – bilabiální; špička jazyka – koronární)

- ZJ: rysy jsou jasně vidět (tvar ruky, místo artikulace, pohyb...)

SVÁTEK

- ZJ i MJ: hierarchie rysů, asimilace ...

Univerzální sémantika

- analogicky k syntaxi
- studium procesů při interpretaci PJ (univerzální principy vs. variace)
- ZJ: hraje centrální roli při vytváření modelu:
overtní evidence pro mechanismy předpokládané v analýze sémantiky MJ (hypotéza 1)
- Co přináší nového Schlenker (hypotéza 2):
kombinace **logického aparátu PJ** a **ikonické složky PJ** (do této doby se pracovalo odděleně); formální model interakce mezi nimi

Elicitace (sběr dat):

playback metoda:

- informant nahraje věty (pravděpodobně překlad)
- sám pak hodnotí (1-7 nebo A/N)
- lze opakovat po několika dnech nebo s jiným informantem

Glosy

WORD-i - zasaženo ukazováním

WORD_i - na R-locus

[...WORD...]_i - na R-locus

IX-i - ukázání na locus

1 - mluvčí

2 - adresát

_{a,b}-WORD - shodové sloveso + loci

locus a - napravo

locus b - nalevo

locus c - uprostřed

IX-arc-i – plurálový index směrem k i

Cl_a – klasifikátor na místě a

CL-kopyta – specifikace klasifikátoru

WORD-rep - opakování

Shrnutí:

i, a,b,c – loci; **1,2,3** – osoby (já, ty, on); **IX** – indexy (ukazování); **Cl** - klasifikátor

2. Logical visibility

Vázání proměnných

- Tradičně: proměnná může být vázána kvantifikátorem, pouze pokud je v jeho skopu / je c-komandována

- Protipříklad: tzv. oslí věty

(př.) *Pokud farmář vlastní osla_i, bije ho_i.*

(osel = indefinitní NP, zobecněný kvantifikátor)

Článek: argumenty pro tzv. dynamické vázání; proměnné pro časy a světy

2.1 Variable visibility

- Proměnné: vázané (kvantifikátorem), volné (koreference s referujícími výrazy v kontextu) – př. 4 a 5
- Několikanásobné vázání – př. 6
- Předpoklad kovertních indexů (ukazovací výraz; sémanticky přítomné, bez fonologické realizace)
- Článek: ZJ mají tyto indexy overtně

- Hypotézy

slabá verze:

Loci asociují zájmeno a antecedent; deiktické výrazy také pracují s loci

silná verze:

Některá užití loci mají vlastnosti proměnných (vázaných i volných)

- znaková jazyky:
 - overtní evidence pro to, jak funguje vázání proměnných (koreference zájmen)
 - místa v prostoru (R-loci) umožňují jednoznačnou indexaci

DEPUTY_b SENATOR_a CL_b-CL_a IX-b a-TELL-b IX-a / IX-b WIN ELECTION